

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto X. — št. 24

Ljubljana, sobota, 29. januarja 1949

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Mesečna naročnina din 45.—

Cena din 2.—

Odpravimo nepravilni odnos do ljudskega imetja

Naši voditelji so nas že večkrat pozvali, naj čuvamo ljudsko imovino, naj se borimo proti škodljivemu odnosu do obdeljavskega premoženja. V proračunski razpravi v Ljudski skupščini FLRJ se je maršal Tito zopet dotaknil tega problema. »Nadalje je marsikje mnogo nepravilnega odnosa do ljudske imovine, razširjena itd.« Tudi na drugem kongresu Komunistične partije Srbije je govoril o tem: »Prav položaj, v katerem smo danes, nas sili, da posvetimo posebno pozornost slednji različnega materiala. Čuvati moramo ljudsko imetje, s katerim računajo vsi naši malomarno in celo zločinško.«

Tu gre torej za to, da čim bolj skrbno računamo s obdeljivim imetjem, da pazimo, da ga po nepotrebnem ne poskodujemo, da skrbno računamo s stroji v tovarni, z avtomobili, z orodjem, ki ga uporabljamo pri delu in z drugim. Veliko manj okvar bi bilo, če bi s temi stvarmi skrbneje postopali. Gre pa pri tem tudi za škodo materiala, surovin, pogonskih sredstev itd. Naši ljudje z zapanim jim materialom mnogokrat preveč razsipajo, kakor je rekel maršal Tito.

Po veliki večini izvirajo ti pojavi iz naše nezavednosti, iz premajhne politične razgledanosti. Mnogokrat se premalo vedamo velikih sprememb, ki so se pri nas izvršile. Tovarne, ki so bile še včeraj last kapitalističnih izkoriščevalcev, so danes ljudske, naše. V njih si ne kujejo dobička bogati posamezniki, temveč gre ta dobiček v našo skupno korist, za napredek našega gospodarstva, ki bo prinesel blagostanje delovnemu ljudstvu. V prejšnjih časih delavec ni imel interesa, da bi čuval stroje, pri katerih je delal, narobe, svedel se je, da je v njegovo korist, če jih kvari, ker je s tem stabilil moč svojega razrednega nasprotnika. Danes pa je v njegovo korist, če te stroje čuva, saj čuva svoje stroje. Zaradi premajhne politične razgledanosti do naših ljudem še premalo prišlo v kri. Zato imajo mnogi do ljudske imovine še vedno isti odnos kakor so ga imeli prej do kapitalističnih lastnin. Dokaz za to imamo povsod. Naj navedemo le najbolj navadne primere. Zidavi v novih stavbnih blokih v Šiški še eno leto niso stari, pa so že obtočeni in zamazani. V tovarni »Impol« so imeli na dvorišču razmetano orodje in material. Sele na zahtevo višjih organov so ga delno zavarovali pred dežjem. Pri gozdnem avtopodjetju v Celju so imeli avto, ki je imel polomljeno zadnjo poluos. Po nalogo gozdnega gospodarstva pa je moral avto voziti, čeprav samo s sprednjim diferencialom. Razumljivo je, da se je avto pri tem kvaril. Pri gozdnem avtopodjetju Bled pa so imeli nezavarovano črpalko za bencin v neposredni bližini garaže, kjer so delavci popravljali kamione. Razumljivo, da bi lahko prišlo do požara.

Takih primerov malomarnega odnosa pa bi lahko našli še več. Kakor smo rekli, izvirajo po veliki večini iz nezavednosti naših ljudi. S tem pa nečemo reči, da se v tem malomarnem odnosu ne srečali poostre razredna borba kapitalističnih elementov proti naporom delovnega ljudstva za zgraditev socializma. Mnogi od teh, ki se nečesto spriznani z našo novo družbeno ureditvijo, so se vrinili v razne gospodarske ustanove in podjetja, celo na vodilna mesta. Kot taki bi morali na svojem področju odpravljati primere malomarnega odnosa do ljudske imovine s vsega in vsakega dela in z administrativnimi ukrepi, pa hote tega ne delajo, temveč dopuščajo, da se tako malomarnost razrašča ali pa jo celo podpirajo. Posledice take malomarnosti pa so vsaj zelo težke. V mariborski tovarni »Vigonia« so n. pr. avto genično varili stroje, pa prej strojev niso očistili olja in volnenih odpadkov. Tako je nastal požar. Sličnih primerov je bilo še nekaj in so našli svoj epilog tudi pred sodiščem. Poročali smo n. pr. o razpravi proti inženirju Lampiču, direktorju kemične tovarne v Domžalah, ki je s svojo malomarnostjo povzročil 2.500.000 din škodo. Zamenjal je vse varnostne ukrepe proti požaru. Ta je nastal v skladišču škroba,

razširil pa se je na skladišče žvepla, ki je bilo v bližini in ga Lampič ni bil dal odstraniti, kakor bi ga bil moral. Preskrbel pa tudi ni za zadostne gasilske priprave. V takih primerih je težko reči, ali gre samo za malomarnost ali pa že za sabotažo. Eno pa je gotovo: tudi kjer gre samo za malomarnost, je to v korist našega razrednega nasprotnika, ki napenja vse sile, da bi nas zavrnil pri graditvi socializma.

Tudi v slabi evidenci se kaže slab odnos do ljudske imovine. Pri pregledih, kako so različna gospodarska podjetja napravila inventuro, je bilo ugotovljeno več primerov površne izvedenih inventur. Taka inventura omogoča razne poverebe. Poverebe omogoča tudi slaba evidenca o porabljenem materialu. Slaba evidenca o porabljenem materialu pa je žal zelo pogost primer. Pri gozdnem avtopodjetju Straža do novembra niso imeli nobene evidence o porabi goriva, mazila in gum. Tudi kartoteke rezervnih delov niso vodili. Kakšne posledice ima lahko pomanjkljiva evidenca, nam najbolj kaže lanski primer Tiskarne Kranj, kjer so zaradi slabe evidence pokradli 4000 m blaga.

Kakor gre malomarnost do ljudske imovine v korist našega razrednega nasprotnika, ki na ta način zastruje današnjo razredno borbo, tako pa so po drugi strani napor našega ljudstva za dvig proizvodnje in za znižanje proizvodnih stroškov eno naših najmočnejših orožij v borbi proti vsem poskusom kapitalističnih elementov zavreti ali celo zaustaviti našo pot v socializem. Na področju znižanja proizvodnih stroškov smo lani dosegli še lepe uspehe. Toda ti uspehi bi bili lahko še večji, če bi se bolj varčevali s surovinami, gorivom, mazivom, delovno silo itd. Ko je tov. Boris Kidrič v proračunski razpravi najprej poudaril, da smo lani zaradi borbe za znižanje normativ in polne lastne cene samo pri uvozu surovin prihranili 2700 milijonov dinarjev, je potem dejal: »Toda čeprav ta prihranek predstavlja velik uspeh, hkrati tudi dokazuje, da pri nas še vedno veliko razsipamo, kar je mogoče ugotoviti na vseh področjih našega gospodarstva, v industriji, stavarstvu, prometu, v razpisniškem razpisu z blagom in življenjskimi potrebščinami, ki so namenjene za preskrbo itd., itd. Nemožne je misliti, da bi ostro borbo za osrednje planske naloge v 1949. letu uspešno izpolnili, če je ne bo spreminjala štednja na vseh področjih našega gospodarstva.«

V proračunski razpravi je predsednik zvezne kontrolne komisije Blagoje Nešković navedel viz primerov nepravilnega odnosa do ljudske imovine in tudi razpisništva. Razen teh pa bi jih navedli še mnogo. Navajamo le enega, ki pa je zelo značilen: Pri separiranju lvarskega kokska ostanejo znatne količine odpadnega kokska (orehovca in kokskega prahu). Medtem ko naša podjetja za promet s kurivom oddajajo ta odpadni koks ustanovam za kurjenje centralnih kalorijnih peči, morajo industrijska podjetja isto granulacijo kokska (orehovca, lešnikovec) nabavljati iz inozemstva. Ker centralne kalorije niso grajene za kurjenje s koksom, temveč za kurjenje s premogom, se vrši na teh napravah škoda, za nabavo kokska industrijskim podjetjem iz inozemstva pa tršimo dragocene devize.

Taki in slični primeri nam kažejo, da so pri nas še precejšnje možnosti za znižanje proizvodniških stroškov. Z varčevanjem materiala, z odpravo prevelikega kopičenja zalog, z dvigom učinka dela itd. bomo mogli v letošnjem letu ne samo dosegati, temveč tudi preseči letošnje plansko znižanje polne lastne cene. Seveda je potrebno, da postane borba za znižanje polne lastne cene stalen sistem dela naših delovnih kolektivov in vodstev podjetij. V tem pogledu pa čakajo naše organizacije, zlasti pa Partijo in sindikate, velike naloge in kar se tiče vzgojnega dela in kar se tiče budnosti proti našemu razrednemu sovražniku.

Prva serija doma izdelanih nalivnih peres

Po zaslugi tovariša Zebreta Romana so pred kratkim v delavnici »Strojarske« v Ljubljani izdelali prvo serijo nalivnih peres. Tovariš Zebre Roman je predlagal že v minulem letu upravi »Strojarske«, da bi pričeli z izdelovanjem nalivnih peres. Njegova zamisel je bila odobrena in je tov. Zebre skonstruiral potrebne modele in orodje za izdelovanje nalivnih peres, medtem ko so v tovarni »Sava« začeli izdelovati trdo gumo in gumijaste mešičke, kar vse je potrebno za nalivna peresa.

V kratkem bo prišla prva serija doma izdelanih nalivnih peres v prodajo. Ta peresa sicer še niso tako elegantna, kot so bila pred vojno uvožena, so pa dobra, enostavna in kar je tudi važno, poceni. Najvažnejše pa je, da se bomo tudi na tem področju osamosvojlili od inozemstva, ker bo kolektiv »Strojarske« pookrebljal za to, da bomo v nekaj letih izdelovali tudi kvalitetna, najmodernejša nalivna peresa.

Zagrebski frontovci bodo letos samostojno opravljali tudi strokovna dela

Frontovci mesta Zagreba bodo v letošnjem letu prispevali k rešitvi enega najbolj perečih vprašanj v mestu — prostovoljno bodo delali pri graditvi stanovanjskih objektov v vseh rajonih. Bistvena razlika letošnjih del z ozirom na dela v letu 1948 je v tem, da bodo opravljali frontovci tudi povsem strokovna dela. Da bi si pridobili za to potrebno strokovno znanje, bodo od 1. februarja do 1. aprila v vseh rajonih strokovni tečaji za razna zidarska in druga dela, medtem ko se bodo praktično seznanili z delom na terenu pod nadzorstvom gradbenih strokovnjakov.

V vseh osnovnih organizacijah Ljudske fronte Zagreba je zdaj vpisovanje frontovcev v tečaje. Približno se bo v vsakem rajonu vpisalo po 200 ljudi.

Končni rezultati vpisa ljudskega posojila

1. Na račun ljudskega posojila je bila vpisana vsota 4.098.220.000,50 din.
2. Število vpisnikov ljudskega posojila znaša 3.954.048 ne vstevši vpisnikov-pripadnikov JA in Narodne milice.
3. Vpisniki so vplačali 3.864.122,613 dinarjev ljudskega posojila.
(V Beogradu 23. januarja 1949.)
(Iz Zvezne komisije za vpis ljudskega posojila.)

Odhod naših delegatov na zasedanje Svetovne sindikalne federacije

Beograd, 28. jan. (Tanjug.) Flenum Centralnega komiteja Ljudske mladine Srbije je sklenil sklicanje III. kongresa Ljudske mladine Srbije na dan 15. marca tega leta.

15. marca bo kongres Ljudske mladine Srbije

Beograd, 28. jan. (Tanjug.) Flenum Centralnega komiteja Ljudske mladine Srbije je sklenil sklicanje III. kongresa Ljudske mladine Srbije na dan 15. marca tega leta.

Zasedanje razširjenega plenuma GK LM Srbije

Beograd, 28. jan. (Tanjug.) Davi se je pričel v poslopiju invalidskega doma IX. razširjeni plenum GK Ljudske mladine Srbije, ki so se ga udeležili sekretarji okrajnih komitejev in sekretar CK Ljudske mladine Jugoslavije Neorčić Milijan.

Novi električni centrala v Bitolju

Te dni so dovršili izgraditev prekopa za napeljevanje vode v rezervoar za novo električno centralo v Bitolju, s čimer je omogočeno, da je leta prišla z obratovanjem s polno zmogljivostjo. Dnevne plane proizvodnje presega električna s povprečno 20%. Z dovršitvijo elektrarne imajo industrijska podjetja, ki doslej niso izpolnjevala plana, ker niso imela na razpolago zadostno električno energijo, zadostno obratno silo.

Stara električna centrala je proizvajala dvainpolkrat manj energije ter je bila zelo neekonomična. (Tanjug.)

Uspehi Ljudske fronte Črne gore v letu 1948

Na četrtem zasedanju plenuma republiškega izvršilnega odbora Ljudske fronte Črne gore na Cetinju so prikazali uspehe Ljudske fronte Črne gore za leto 1948.

Na progi Nikšić—Titograd je delalo v minulem letu 12.720 članov Fronte. Pri gozdnih delih in v lesni industriji je sodelovalo 10.000 frontovcev. Tudi pri graditvi Titograda, ceste Platije—Manastir—Morača, pri graditvi hidrocentrale na Zeti in drugih objektov so pokazale organizacije Ljudske fronte pomembno aktivnost.

Ljudska fronta Črne gore je opravila v letu 1948. pri raznih delih nad 26 milijonov 772.000 prostovoljnih delovnih ur. Vrednost teh del znaša 267.729.890 din. Frontovske organizacije so presegle svoj letni plan v celoti za 45 odstotkov.

Meščani Sarajeva prostovoljno sodelujejo pri pogozdovanju okolice mesta

Po regulacijskem načrtu bodo uredili okrog Sarajeva velik zelen venec, ki se bo razprostiral na velikih površinah v okolici mesta, prav tako pa bodo nasadili obširen ljudski park na Trebeviću. Z ureditvijo parkov bodo nudili mestnemu prebivalstvu večje možnosti za odpočitek in razvedrilo.

PREDLOGI GRŠKE DEMOKRATIČNE VLADE ZA MIR

Evakuacija tujih čet in prestanek imperialistične intervencije — predpogoj za pogajanja

Atene, 28. januarja. Radijska postaja Svobodne Grčije je poročala o poslanci začasne demokratične vlade Grčije, naslovljeni na grško ljudstvo, vojake in oficirje »Narodne garde« ter vse poštene državljane.

V poslanci je rečeno, da so odklonili oblastniki vse dosedanje predloge začasne demokratične vlade Grčije za pomiritev v državi, in sicer zato, ker mislijo, da dokazujejo ti predlogi slabost demokratične armade. Vendar so dogodki potrdili, da je ostala demokratična armada nepremagljiva. Ljudstvo hoče mir. Vojaki in člani »Narodne garde« ter pošteni oficirji nočejo več vojne in žele zaradi tega pomiritev z demokratično armado. Danes, je rečeno v poslanci, ko je dokazala demokratična armada Grčije tako prepričljivo svojo moč in nepremagljivost, se začasna demokratična vlada znova obrača na vse vas in znova ponuja Grčiji mir, kateremu se Glöcksburgi, Solufisi, Caldarisi, Papagosi in vojaska klika odpovedujejo po nalogu svojih ameriških gospodarjev.

Začasna demokratična vlada Grčije, je nadalje rečeno v poslanci, je vedno verovala in še danes neomajno veruje, da lahko samo demokratični sporazum reši Grčijo popolnega propada. Stavljamo konkretne predloge in menimo, da so ti predlogi izraz vseljudske želje, da so v interesu Grčije in da jih more sprejeti vsak pošten domoljub. Naši predlogi so: 1. Iz Grčije naj se

umaknejo vse tuje vojaške sile in vse tuje misije. Prenehati mora vsako tuje imperialistično vmešavanje v našo državo. Razveljaviti je treba vse pogodbe in sporazume, ki kršijo enakopravnost in neodvisnost naše domovine. 2. Razglasiti je treba takoj premirje, nasproti vojski pa bosta ostali na položajih, na katerih sta danes. 3. Takoj je treba razglasiti brez vsake omejitve splošno politično amnestijo. 4. V državi je treba vzpostaviti vse politične in sindikalne svobode, vsem narodnim manjšinam pa dati dejansko enakopravnost. 5. Takoj se naj začne sporazumi za sestavo vlade, ki bi jo sprejeli obe stranki. Ta vlada bi uredila sporazum, ki bi ga dosegli, v dveh mesecih pa razpisala volitve, da bi ljudstvo končno suvereno izrazilo, kakšno vlado in kakšno ureditev želi.

To so naši predlogi. Začasna demokratična vlada izjavlja vnaprej: 1. Čim bo nasprotna stran izjavila, da v načelu soglašajo z začetkom razgovorov, bo poslala začasna demokratična vlada v ta namen svoje predstavnike v Atene in 2. začasna demokratična vlada bo sprejela rezultate ljudskih volitev ne glede na to, kakšni bi bili, kolikor bodo volitve svobodne in izvedene sporazumno ter v skladu z gornjimi pogoji.

Na koncu poslanice izjavlja začasna demokratična vlada Grčije: Mir zavisi od nas, toda nihče nam ga ne bo podaril.

Na mednarodni konferenci v Moskvi so ustanovili svet za medsebojno gospodarsko pomoč

Beograd, 28. januarja (Tanjug.) V letošnjem januarju je bila v Moskvi gospodarska konferenca predstavnikov Sovjetske zveze, Bolgarije, Madžarske, Poljske, Rumunije in Češko-slovaške. Na konferenci so ugotovili, da so z razvijanjem in krepitvijo gospodarskega sodelovanja med Sovjetsko zvezo in temi državami, in to predvsem z znatnim povečanjem trgovske izmenjave te države mogle pospešiti obnovo in razvoj svojega gospodarstva. Nadalje so na konferenci ugotovili, da so vlade ZDA, Vel. Britanije in drugih zahodnoevropskih držav dejansko bojkotirale trgovske odnose z državami Ljudske demokratične in Sovjetske zveze in da se te države niso mogle podvreči diktatu Marshallova načrta, ki žali njihovo suverenost in interese njihovega ljudskega gospodarstva.

Na konferenci so sklenili, da bodo ustanovili svet za medsebojno gospodarsko pomoč, v katerem bodo zastopani predstavniki držav, ki so bili navzoči na konferenci, na temelju enakopravnega predstavnika za izmenjavo izkušenj na gospodarskem polju, podeljevanju strokovne pomoči in medsebojne pomoči v surovinah, hrani, strojih, instalacijah itd. Po sklepu te konference naj bi bil svet za medsebojno gospodarsko pomoč odprta organizaci-

ja, v katero morejo stopiti tudi druge evropske države, ki soglašajo z načeli sveta in žele delovati v širokem gospodarskem sodelovanju z omenjenimi državami. Sklepi sveta bodo polnomočni samo s privoljenjem države, na katero se nanašajo.

Vlada FLRJ o tej konferenci ni bila obveščena niti vabljena, naj se je udeleži.

Delegacijo OF Slovenije so koroški Slovenci navdušeno sprejeli

Delegati Osvobodilne fronte Slovenije, ki zaradi prekasne izdaje vizuma od avstrijskih oblasti niso mogli prisostvovati I. kongresu Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško, so obiskali veliko krajev in se seznanili z življenjem koroških Slovencev. Obiskali so tudi razne strokovne tečaje, ljudske univerze, slovenske zadruge, krajevne organizacije AFŽ v raznih krajih Slovenske Koroške. Ko so postali spomin padlih partizanov, katerim so v št. Rupertu pri Velikovu postavili spomenik, so delegati obiskali zgodovinski kraj Slovenske Koroške — Gosposvetko polje. Delegacijo Osvobodilne fronte Slovenije so koroški Slovenci povsod navdušeno sprejemali.

Uspelo zborovanje antifašističnih čena v Trstu

Napredne žene zahtevajo enotnost demokratičnih sil pri volitvah

Ostro obsojajo Vidalijeve frakcionaše, ki razdvajajo demokratično gibanje

Trst, 27. jan. (Tanjug.) V kraju Prosek pri Trstu je bilo v nedeljo zborovanje Zveze slovensko-italijanskih antifašistov za angloameriško cono Tržaškega ozemlja. Na konferenci so ugotovili, da so demokratične žene te cone dosledno izvajale načela, ki jih je postavil ustanovni kongres Zveze slovensko-italijanskih antifašistov. Antifašistke so se aktivno borile za spoštovanje določb mirovne pogodbe z Italijo, za ohranitev pridobitev narodnoosvobodilne borbe in udržitve slovensko-italijanske bratstva. Na konferenci so poudarili pomen enotnega nastopa vseh demokratičnih sil na bližnjih volitvah upravnih organov v angloameriški coni STO, od katerih je odvisen bodoči razvoj gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja v Trstu. S tem v zvezi so delegatke ostro obsojele razkolniško delovanje Vidalijevih frakcionašev. Konferenca je pozdravila sestavo odbora volivcev, ki ima nalogo zbrati vse demokratične množice angloameriške cone v borbi proti reakciji.

kaj bi navzečili o tem dogodku svojemu vedno manjšemu številu čitateljev. Dosledni v svoji liniji klevetanja in blatenja so slednjič objavili pikere članice, v katerem hočejo z ironiziranjem, zasmevanjem in zmerjanjem prikriti svoj bes in sovraštvo zaradi uspele konference žena. Niso se pa upali objaviti, da se je udeležilo konference 600 delegatki terenskih organizacij Antifašistične slovensko-italijanske ženske zveze angloameriške cone Tržaškega ozemlja.

Vidalijevo glasilo napada konferenco antifašističnih žena, na kateri so žene razpravljale o borbi vseh demokratičnih žena za mir in demokracijo in so sprejele s tem v zvezi tudi sklope za konkretno borbo proti imperializmu v Trstu. To spada tudi v »internacionalizem« Vidalijevih frakcionašev!

Istčasno je sklicala na Proseku sestanek tudi Vidalijev trabant Marija Bernetičeva. Toda na njen sestanek je prišlo desetkrat manj žena. Tudi to je vzrok, da se je moral Vidali zateči v ironizacijo, kar je znak vseh slabšev.

Toda vse laži in opozke besede niso mogle izmisliti resnice o uspehi konferenci, na kateri so antifašistične žene ostro obsojele Vidalijevo frakcijo, ki izkorišča resolucijo Informbiroja za razdvajanje in slabitev demokratičnega gibanja v protimperialistični borbi.

O kratkih tečajih za sekretarje celic

V revolucionarni praksi raste kvaliteta naše Partije, z njo pa tudi potrebe po revolucionarni teoriji. Med drugim se po V. kongresu KPJ in republikanskih kongresih hitreje dviga idejno oboroževanje kadrov. To je povsem razumljivo: prvič, ker so V. kongres in ostali kongresi dali ogromno bogastvo teoretskih posplošitev dosedanje prakse in nakazali nove perspektive našemu razvoju; drugič, ker revolucionarni proces prehoda od kapitalizma v socializem odpira vedno nova področja partijske dejavnosti. S skromnim znanjem, kot ga ima večina naših dobrih članov Partije, se v današnji situaciji ni lahko zagnati.

V tečajih, da se ta pomanjkljivost vsaj delno odpravi, so okrajni komiteji na iniciativo in s podporo CK KPS organizirali vrsto deset- do dvajsetdnevni tečajev za sekretarje celic in njihove namestnike, predvsem za one iz vasi. Doslej imamo za seboj 23 takih tečajev s povprečno 30 tečajniki na en tečaj.

Če premostimo uspehe in slabosti dosedanjih tečajev, moramo vsekakor ugotoviti, da uspehi daleč odtehtajo pomanjkljivosti, čeprav tudi slednjih ne smemo podcenjevati. To slabosti so se predvsem pokazale v prenatrpanosti programa, v slabi pripravi in izbiri predavateljev, v nekonkretnosti in slabi organizaciji študija, v površnem preverjanju in utrjevanju znanja in deloma tudi v izbiri tečajnikov. O nekaterih teh slabostih moramo pozneje nekoliko podrobneje spregovoriti.

V čem so tečajni korak naprej? Prvič predvsem v tem, da so okrajni komiteji kot celota začeli reševati tako važen problem. S tem hočem reči, da so po večini prelomili z običajno prakso, da je idejni dvig kadra v glavnem stvar agitprop komisije in prešli na pot načrtnega dvigovanja idejne ravni. Tako je vse področje partijskega dela oživelo in postalo osrednja naloga okrajnih komitejev. Vprašanje, ki so ga doslej le za silo in zaradi šibkosti slabo reševale agitprop komisije, je postalo s tem obče partijska naloga. OK je po predlogu kadrovnika izbiral tečajnike, po predlogu sekretarja agitpropa predavatelje, razdelil teme, določil konsultacije za predavatelje itd. Skratka, člani okrajnega komiteja v celoti, vsekakor pa člani biroja so sodelovali že pri pripravi, še več pa pozneje v času trajanja tečaja kot predavatelji, konsultanti itd.

Drugič je korak naprej v tem, da so tovariši, ki še nedavno niso imeli časa za študij, stali pred partijsko nalogo — predavati moram določeno temo iz učnega programa tečaja. To dejstvo jih je prisililo, da so našli čas za študij. Spoznali so, da je od tega, da sami zase približno razumejo stvar, pa do razumljivega podajanja snovi drugim, dosti dolga pot, ki jo je mogoče prehoditi le z intenzivnim individualnim študijem. Še več, že ko je bilo predavanje vsaj v težah gotovo, je bilo treba še marsikaj dopolniti, spremeniti, popraviti, še to in ono prečitati itd., na kar je bil opozorjen pri konsultaciji predavateljev tečaja.

Tretjič je korak naprej v tem, da je bil vsak posamezni predavatelj in OK kot celota prisiljen v borbi za konkretnost teoretskih postavk pretresti politično in gospodarsko situacijo svojega okraja, analizirati dosedanj sistem dela, kontrole, pomoči celicam itd. Pri takem študijskem naporu so se vse bolj in bolj odkrivala slabosti dosedanje prakse. To ni in tudi v bodoče ne more ostati brez dobrih posledic za boljše delo okrajnih komitejev.

Bili so in so še pomisleki glede kvalitete predavanj na teh tečajih. Vsekakor ne moremo reči, da so bila vsa predavanja dovolj jasna, konkretna in v vseh podrobnostih precizna. To ne! Da pa so bila po svoji uporabnosti še zmerom dosti boljše od predavanj učenih ljudi brez revolucionarne prakse, o tem ni dvoma.

To potrjuje praksa. Tečajniki, ki so obiskovali te tečaje, so pridobili na revolucionarnosti, na zaupanju v zmogovitost eile Partije. Naučili so se še bolj ljubiti delovne ljudi in sovražiti izkoriščevalce od ameriškega imperializma do vseh njegovih agentov, začutili so večjo odgovornost svojega dela in vsaj delno spoznali pestrost prijemov dnevne revolucionarne prakse v tej etapi borbe za socializem. Mar niso to vrednosti, ki odtehtajo učenje na pamet dolgih citatov iz klasikov marksizma-leninizma. Teža okrajni tečajni res niso dali. Kar se v doslej izšli marksistični literaturi dobi za dnevno rabo, to so v glavnem odnesli tečajniki iz tečaja. In to je dobro, to je mnogo, seveda

še daleč ni vse, kar bi morali taki tečajni dati. Bilo bi napačno misliti, da so ti kratki tečajni dali in mogli dati ne vem koliko preciznega znanja iz teoretske zakladnice marksizma-leninizma. Eno je in to ni malo, da so tečajniki povsod tam, kjer je bilo dobro vodstvo, pridobili boljši sistem individualnega študija. Spoznali, da je osvajanje revolucionarne teorije bistveni sestavni del revolucionarne akcije, brez katerega ni in ne more biti dobrih uspehov, je važna pridobitev teh tečajev. Zato je treba z njimi nadaljevati, pri tem pa odpraviti vrsto grobih napak, ki so se doslej pojavljale.

Prvič že sama izbira tem ni bila povsod najbolj posrečena, čeprav so vzeli za osnovo Program in Statut KPJ. Nekateri okrajni komiteji so bili nmenja, da je treba na teh tečajih predavati tudi predmete splošne izobrazbe, predvsem zgodovino razvoja človeške družbe. To svoje stališče so zagovarjali z dejstvom, da se sicer teoretske osnove Partije nimajo na kaj nasloniti. To je do neke mere sicer res, vendar smo to problematiko v glavnem določili splošno izobraževalnim tečajem, ki se vrše, ali bolj točno, naj bi se vršili povsod po vaseh. Te tečaje bi morali obiskovati med drugimi predvsem vsi tiisti člani Partije, ki razpolagajo z nizkim splošnim znanjem. Nekateri so se odločili za osnove dialektike in historičnega (zgodovinskega) materializma. Tretji so hoteli dati osnove politične ekonomije. Največ pa je primerov, ko se vse te težnje prepletajo s političnimi in organizacijskimi vprašanji naše Partije.

Praksa dosedanjih tečajev kaže, da imajo tem slabši uspeh tam, kjer so prenatrpani snov, a nasprotno, tem boljšeje oni, ki so vzeli res minimum, a tega temeljito naštudiral in prediskutiral. Predvsem so uspeli tečajni, kjer so predavatelji po jasnem in izčrpnem referatu odgovarjali samo na eventualna vprašanja in takoj prešli na študij minimalne literature 5-10 tiskanih strani k predavani temi. Šele po samostojnem študiju in študiju v kroških je sledila izbrana diskusija, ki je na tej osnovi analizirala konkretno prakso tečajnikov. S pravičnim vodenjem diskusije so povede in nehoti prišli do besede vsi tečajniki. Tako so premagali strah pred javnim nastopanjem. Naučili so se preprosto in jasno izražati svoje misli, vrednost in odgovornost partijskega dela je zrasla v njihovih očeh. Od teme do teme so vedno lajeje spoznavali, kako važno je linijo Partije proučevati, kako se je treba boriti za njeno pravilno sprovanje v življenje, kako se vsak oportunistem, bodisi da prehitava ali zaostaja, mašuje.

Zal se tega niso povsod držali, vsaj ne v zadostni meri. Če se na kratko dotaknemo priprav nekaterih predavateljev, moramo nekatere zelo grajati zaradi njihove površne in neodgovorne priprave. Namesto da bi n. pr. za študij kmečkega vprašanja točno podal tečajnikom misel za misljo, s primeri iz lastnega okraja, članka tov. Neškoviča, je tak predavatelj površno obtelal »Osnove leninizma«, pa združništvo, vmes kak utrinek iz referatov na V. kongresu, in obstal na nerazloženem geslu — vas je treba razredno diferencirati. Zakaj, kje, kako, kdo, s čigavo pomočjo in temu — na vse to niso tečajniki dobili odgovora. Namesto da bi predavanje nakazalo snov in določilo smer študija, je napravilo zmedo, ki je tečajnike pri čitanju in učenju gradiva begala. Kolikor doslej vemo, tako neodgovornih predavateljev sicer ni bilo veliko. Stremeti pa moramo za tem, da jih v bodočih tečajih odpravimo.

Dobri uspehi so pokazali tečajni, ki so teorijo sproti povezovali s prakso, n. pr. sestanek celice, točka dnevnega reda: priprava zborna volitev v kraju; ali sjeira krajevnega odbora OF s točko dnevnega reda: načrt za delo v I. 1949. itd.

Poleg tega je večina okrajnih komitejev omogočila tečajnikom obisk nekaterih kulturnih prireditvev, n. pr. kino, gledališče, koncert itd., čeprav je bilo v tem pogledu dosti premalo načrtno izbire programa.

Ze dosedanje izkušnje kažejo, da je ta oblika študija primerna, da postane vsakdanja praksa okrajnih komitejev v prizadevanju za višjim znanjem. S tem bomo poživili tudi študij v kroških in predvsem postopoma dosegli individualni študij slehernega našega člana Partije. Krožki potem ne bodo več dolgočasni bralni večeri, ampak težko pričakovane ure izmenjave misli, oborožitve za konkretno akcijo. France Kimovec.

IZJAVA KP KITAJSKJE O POGAJANJH Z NANKINSKO VLADO

Nankinska reakcionarna vlada je odgovorna za kontrarevolucionarno državljansko vojno

Severni Sensi, 28. jan. — Agencija Nova Kitajska prinaša komentar predstavnika Komunistične partije Kitajske v zvezi s eklepom Kuomintanske vlade, da ovrže svoj prvotni in absurdni namen o sklenitvi premirja, preden pošlje delegacije za mirovna pogajanja, kakor tudi eklope, da takoj pošlje pet delegatov na pogajanja.

Predstavniki KP Kitajske je izjavil: »Pripravljene smo pogajati se z nankinsko reakcionarno vlado o miroljubni rešitvi vprašanj na podlagi izjave predsednika Komunistične partije Kitajske Mao Ce Tungja o sedanjem položaju v državi, ki jo je dal 14. januarja t. l. Nankinska reakcionarna vlada popolnoma odgovarja za to, ker je zanesla kontrarevolucionarno državljansko vojno. Ljudstvo vse države je že zdavnaj izgubilo vsako zaupanje v to vlado, ki je že zdavnaj izgubila vse kvalifikacije, da bi predstavljala kitajsko ljudstvo. Samo demokratska koalicijska vlada, ki naj bi jo osnovala nova konsultativna konferenca — ta bo v kratkem sklicana — in iz katere bi bili izključeni vsi reakcionarni elementi, more biti kvalificirana za predstavnike kitajskega naroda.

Glede na to, naša privolitev, da se pogajamo s predstavniki te reakcionarne vlade, nikakor ne pomeni, da mi tej vladi priznavamo kakršne koli kvalifikacije, da predstavlja kitajsko ljudstvo. Edini razlog naše privolitve je v tem, da ta vlada še vedno razpolaga z nekaterimi ostanki reakcionarnih vojaških sil.

Ce ta vlada misli, da je popolnoma izgubila zaupanje ljudstva in da nima smisla, da bi se ostanki reakcionarnih vojaških sil, s katerimi vlada še vedno razpolaga, še dalje upirali močni narodnoosvobodilni armadi, četudi sprejme osem pogojev, ki jih je postavila Komunistična partija Kitajske — tedaj je seveda bolje in koristneje za vso stvar narodne osvoboditve, da se uporabi za rešitev vpra-

šanja metoda pogajanj. S tem se bodo v marsičem zmanjšale ljudske žrtve. Nedavna mirna rešitev v Pekingju je dober primer za takšna pogajanja. Toda za sedaj še nihče ne ve, če je reakcionarna nankinska vlada pripravljena sprejeti osem pogojev Komunistične partije, ki odražajo voljo ljudstva vse dežele.

Danes je znano samo, da je lažao atmosfero miru, katere namen je prevrtili ljudstvo, ustvarila nankinska reakcionarna vlada, da bi se oddahnila in se potem ponovno lotila zatiranja revolucionarnih sil. Ljudstvo vse dežele mora gledati trezno in ne sme dovoliti, da bi ga zapeljali ti lažni prazni razgovori.

Pogajanja se bodo pričela šele po popolni osvoboditvi Pekingja in se bodo vršila verjetno v Pekingju.

V zvezi s stališčem delegacije Kuomintangove vlade je predstavnik Komunistične partije izjavil, da je imenovan član Kuomintanske delegacije Čong Cao Heien — ena glavnih osebnosti v najnevarnejši Kuomintanski klici in ga ematrazjo za vojnega zločinca ter ga Komunistična partija ne more sprejeti kot delegata. O vprašanju vojnih zločincev je predstavnik KP izjavil:

»Nismo še objavili celotne liste vojnih zločincev. Lista, ki jo je agencija Nova Kitajska priobčila 25. decembra preteklega leta, vsebuje samo prvo skupino vojnih zločincev. Jasno je, da število glavnih kuomintanskih reakcionarjev, ki so odgovorni za državljansko vojno in krvavo klanje ljudstva, daleč presega število 43, kolikor je navedeno v prvi skupini.«

Ljudska vojska osvobodila nova mesta

Severni Sensi, 28. jan. Agencija Nova Kitajska poroča: V svojem napredovanju proti reki Jangce je kitajska narodnoosvobodilna vojska osvobodila še tri velika mesta. In

sicer: železniško križišče Čijašan na progi Tienca—Pukon, ki leži severozapadno od Nankinga, Hsueženg — jugozapadno od Nankinga in Teičau v pokrajini Kiangsu. — Enote narodnoosvobodilne vojske so osvobodile na tej fronti v 14 dneh 13 mest. Enote narodnoosvobodilne armade so osvobodile na kitajski srednji ravnini štiri okrožna mesta severozapadnega dela pokrajine Hupeh ter okrožno mesto Čuašan, ki leži blizu severozapadne meje Hupeha.

V svojem begu na juž se kuomintanske čete ob železniški progi Tienca—Pukon razstrelile daleč jekleni most na reki Hual. Severno od Pengpu in južno od Čuksiena so kuomintangove čete uničile 14 železniških mostov in 11 železniških postaj. Ta razdejavanja kuomintangovih čet pričajo o obupnem odporu vojnih zločincev nankingske vlade in dokazujejo, kaj se skriva za kuomintangovo smirno akcijo.

Kongres KP(b) SSR Ukrajine

Kijev, 28. januarja. Tass poroča, da se je pričel XVI. kongres Komunistične partije (boljševikov) SSR Ukrajine.

Kongresu prisostvuje 637 delegatov z odločujočo ter 85 s posvetovalno pravico glasov. Delegati so partijski in sovjetski javni in industrijski delavci.

Kongres je sprejel naslednji dnevni red:

1. Poročilo Centralnega komiteja KP(b) Ukrajine,
2. poročilo Centralne revizijske komisije,
3. volitev Centralnega komiteja in Centralne revizijske komisije.

Poročilo o delu Centralnega komiteja KP(b) SSR Ukrajine je predložil politični komisar Hruščov.

Mladina iz Nove vasi dosega najboljše uspehe v predvojaški vzgoji v postojnskem okraju

Lani, ko so začeli v Sloveniji s predvojaško vzgojo mladine, je vodstvo aktivna Nova vas v okraju Postojna sklicalo mladinski sestanek, da bi mladini razložilo važnost predvojaške vzgoje. Kot navadno je tudi na ta sestanek prišlo le nekaj mladincev. Ob nedeljah, ko so bili največkrat mladinski sestanki, so odšli mladinci raje na okoliške bribe ali pa so gledali jadrance, ki so z breznotornimi letali jadrali visoko nad vasio. Le na mladinski sestanek jih ni bilo. Čemu pa bi tudi prihajali, saj je bilo vedno eno in isto na dnevnem redu. O tem, kako vključiti neorganizirano mladino v organizacijo, so že tolikokrat govorili, stori pa niso prav ničesar. Ta točka je bila že nezanimiva in je nihče ni več jemal resno. Tedenski politični pregledi so bili tudi dolgočasni, ker so bili slabo pripravljani. Pri slučajnostih pa se nihče ni oglasil. Taki so bili navadno mladinski sestanki, zato so jih bili mladinci naveličani in se jih niso udeleževali.

Predvojaška vzgoja je pomenila za Bloško planoto nekaj novega. Sicer mladina še ni bila poučena o pomenu predvojaške vzgoje. To so izrabili tisti, ki hočejo sejati nezadovoljstvo med ljudi. Se preden so začeli s predvojaško vzgojo, so se pojavile govorice o novi vojni, o tem, da bodo policiaji v vojaško službo še nedorastle mladince in podobno. Mnogi so celo verjeli in naselili tej sovražni propagandi. Šele ko so oficirji Jugoslovanske armade pojasnili mladini in starejšim pomen predvojaške vzgoje, so se ljudje pomirili. Toda obisk mladine pri predvojaški vzgoji ni bil zadovoljiv. Mladinci, ki pa so prišli na vaje, so bili tako nedisciplinirani da je bila v učnem centru Nova vas prava zmešnjava. Mladinci, ki bi morali obvezno prihajati k predvojaški vzgoji, so mnogokrat nepravilno izostali in se izgovarjali, da nimajo občutev. Šele v oktobru, ko je prevzel vodstvo centra Nova vas tov. Petan Franc, so bili doseženi dobri rezultati. Prav ta čas, ko je bila v centru Nova vas predvojaška vzgoja še slaba, mladina še nedisciplinirana, ko je tov. Petan šele prevzel vodstvo, jim je napovedal center St. Vid nad Cerkljico, ki je v rednem prihajanju k vajah, v disciplini, v dvigu teoretičnega in praktičnega dela.

Komandir čeneza centra Nova vas je razmišljal o tekmoivanju, kako pridobiti mladino, da bo prihajala redno k vajah, kako utrditi disciplino, izboljšati predavanja in podobno. O tem je premišljeval in o bloški mladini, ki se vespovsod izmika mladinski organizaciji, seveda prav tako tudi predvojaški vzgoji. Pri prvih vajah jim je komandir Petan povedal o tekmoivanju, ki jim ga napoveduje center St. Vid nad Cerkljico. Povedal jim je tudi, da je največja sramota za mladino centra Nova vas, če tekmoivanja ne sprejmejo. Če pa ga sprejmejo, morajo misliti na to, da bi v tekmoivanju zmagali in ne ostali na zadnjem mestu. »Kar takoj jim bomo odgovorili,« je rekel komandir Petan, tekmoivanje sprejmemo in ga dopolnjujemo še s točko: kateri center bo pritegnil k predvojaški vzgoji več mladink. Mladinci so se strinjali s predlogom in mu obljubili, da pri tekmoivanju ne bodo ostali zadnji.

Sedaj šele se je začelo pravo življenje in delo. V svojo sredo so dobili že štiri mladinke. Disciplina se je zboljšala, izostajali pa sploh niso več. Čemu tudi, saj je bilo toliko zanimivega in komandir Petan si je vedno kaj novega izmislil, da ni bilo dolgočasno.

Center St. Vid je pri tekmoivanju izgubil, na konferenci, ki je bila v Postojni, pa je center Nova vas dobil prehodno zastavico, ki je pri nadaljnjih tekmoivanjih poslala njihova trajna last. Komandir Petan pa je dobil za svoje vztrajno in požrtvovalno delo knjižno nagrado, pohvaljena pa sta bila tudi najboljša mladinka Znidarski Janez in Premru Dušan.

Uspehi in priznanje, ki jih je dobil center Nova vas, je mladincem vili novo veselje. Komandir Petan in komandirja vodov Muha in Mazi pa so pridobili mladino za predvojaško vzgojo še z novimi predlogi. Sklenili so, da si bo vsak mladinec napravil leseno puško in tičkov, tako da bodo podobni pravim vojakom. Mladinci, ki so videli v začetku v predvojaški vzgoji samo neprijetno dolžnost, kjer morajo poslušati suboparna predavanja in vaditi pravilen korak, so zaradi dobrega vodstva, ki je organiziralo zanimiva predavanja in vaje, vedno raje prihajali na sestanke. Predvojaška vzgoja jim je postala hkrati tudi najlepša zabava ob nedeljskih dopoldnevih.

To, kar mladinska organizacija ni zna-

la napraviti med mladino na drugih področjih, je napravila predvojaška vzgoja. Neosnovani so izgovori mladinskih voditeljev aktivna Nova vas, da se s to mladino ne da ničesar napraviti in je ni mogoče pritegniti v organizacijo LMS. Tekmoivanje, ki ga je napovedal center Nova vas vsem centrom v okraju Postojna za skupni kongres SKOJA in L.M.J. in njihova zmaga, ko so dosegli prvo mesto, je dokaz, da se da s pravilnim delom med mladino doseči prav vse. Vodstvo predvojaške vzgoje je doseglo, da se je od 40 mladincev, ki sodelujejo v predvojaški vzgoji, vključilo v avtomoto krožek 20 mladincev, v jadrano letalstvo, kjer so nekateri dosegli že odlične rezultate 20 in v strelsko družino 14. Kljub temu, da je mladina aktivna v vseh kroških in dosega vespovsod prav dobre rezultate, je uspelo mladinski organizaciji organizirati od 40 le 16 mladincev. In vseh 16 mladincev, ki so člani LMS, so kaj malo seznanjeni z nalogami mladinske organizacije pred IV. kongresom LMS. Take rezultate, kot jih dosega predvojaška vzgoja zaradi pravilnega dela med mladino, bi lahko dosegala tudi mladinska organizacija. Mladinci so si v kratkem času napravili lesene puške, ročne bombe, protitankovske topove, minometale, modeltalo in mitraljeze, dva tanka in podobno zato, da bi bile vaje bolj zanimive. Nekateri so privlekli celo staro orožje, ki je rjavelo po gozdovih, ga očistili in ga sedaj pri vajah pridno uporabljajo. V priznanje za iniciativo pri organiziranju orožja in za uspešno tekmoivanje, ki so ga napovedali vsem centrom okraja Postojna, so dobili mladinci centra Nova vas knjižne nagrade, 1500 din denarne nagrade, narodni heroj Stane Semčič-Daki pa jim je poklonil nov floberet z muničjo.

V nedeljo pa so šli v Postojno, kjer so se zbrali najboljši mladinci vseh centrov iz okraja. Tam so pozvali na tekmoivanje v predvojaški vzgoji za IV. kongres LMS vseh centrov predvojaške vzgoje v Sloveniji.

V navdušenju, s katerim se udeležuje predvojaške vzgoje, kaže mladina Nova vas svojo ljubezen do domovine, do tradicije slavne osvobodilne borbe in naše Armade. S predvojaško vzgojo izpolnjuje svojo patriotsko dolžnost in se uči, da bodo njeni člani dobri vojaki naše Armade. Z. M.

Mladina okraja Postojna napoveduje predkongresno tekmoivanje v predvojaški vzgoji

V nedeljo, 23. t. m. dopoldne je bila v Postojni parada mladine iz postojnskega okraja, ki se udeležuje predvojaške vzgoje. 850 mladincev in mladink je proslavljalo zmago, ki si jo je priborilo v času tekmoivanja za skupni kongres SKOJA in L.M.J. V času tekmoivanja so v okraju Postojna pritegnili k predvojaški vzgoji 97 % mladine, organizirali 20 vojaških kabinetov z maketami različnega orožja in knjižnice. Okraj Postojna je v tem tekmoivanju dosegel prvo mesto v Sloveniji.

Polem, ko so govorili predstavniki OK KPS, JA in ZB, je predstavnica CK LMS predala mladini postojnskega okraja republikanskega prehodno zastavico kot najboljšemu v Sloveniji.

Na zboru so napovedali tekmoivanje vsem okrajem in mladim predvojaško vzgoje v Sloveniji.

V mimohodu mladine, razporejene po učnih centrih, so šli tudi radio-amaterji z radio postajami, foto-amaterji in telefonisti, na čelu pa so vozili motoristi z zastavami in avto šola. Tako tudi Ljudska tehnika pomaga pri vzgoji kadra za našo JA.

S parade sta bili po hni dve pozdravnii resoluciji in sicer tovarišu Titu in CK LMS. S. B.

Na državnem posestvu Belje sami popravljajo stroje in izdelujejo nadomestne dele

Glavna strojna delavnica v Belju je samo del našega prvega socialističnega agroindustrijskega kombinata. — Stare strojne delavnice v Belju ni več. Novi ljudje so jo popolnoma spremenili. Lihvarne stare Belje ni imelo. Do pred kratkim so vivali s pomočjo primitivnega grafičnega lonca manjše dele za popravilo strojev. V lanskem avgustu so začeli graditi mojstri — kovači, ključavnikarji, zidarji in učenci novo veliko peč za vlivanje. Skoraj izključno s prostovoljnim delom so zgradili iz stare cilindrične peči za ogrevanje in stare opeke popolnoma novo peč. S pomočjo te peči vlivajo iz starega železa vse potrebne dele. Danes izdelujejo v livarni tudi dele, težke 150 do 170 kg.

Razen jeklenih, izdelujejo v tej livarni tudi vse druge dele, ki so potrebni za generalna popravila kmetijskih strojev.

Stružarski oddelek delavnice, ki se je prei bavil samo s popravili, izdeluje sedaj nove strojne dele. Oddelek izdeluje vse dele za traktorje in avtomobilsko motorje. Delavci tega oddelka so preuredili 280 železniških koles, ki jih ni bilo mogoče uporabljati! Tako je dohila beljska gospodarska železnica poleg 40 popravljenih vagonov še 30 novih.

Montažni oddelek, ki je prej samo sestavljal že izgotovljene dele strojev, izdeluje sedaj kompletne elevatorje in kolensaste ose za mlatilnice. Prvo tako os so izdelali iz zlomljene osi starega požganega beljskega mlina. Delavci sedaj varirajo tudi prebite osi pri parnih strojih, ki so jih včasih melali proč. Ta oddelek se je lotil generalnega popravila vseh kmetijskih strojev beljskega državnega posestva. Doslej so popravili za letošnja kmetijska dela 18 parov strojev za oranje. V oddelku popravljajo tudi vse vrste mlatilnice in izdelujejo vse strojne dele, razen krogljastih tečajev.

Po navodilih strokovnjakov Draga in Josipa Holperta je bila izdelana iz starih vagonovskih delov originalna priprava za drobljenje humusa. Te stroje, ki jih Belje nujno potrebuje za pridelovanje zelenjave, bodo izdelovali tudi za druga kmetijska posestva.

S pomočjo voditelja selekcije rastlin na državnem posestvu v Belju inž. Petrička je glavna strojna delavnica izdelala enostaven stroj za očiščevanje semena sladkorne pese, ki ga že uporabljali za pripravo semenja za spomladansko setev. Ključavnikar Josip Celikovič je doslej zavrnil s pomočjo drugih delavcev 157 traktorjskih glav. (Tanjug).

Mladinci iz Nove vasi so si v predkongresnem tekmoivanju sami izdelali lesene puške, 2 tanka, topove, minometale, ročne bombe, model jadralskega letala itd., ki jih uporabljajo pri praktičnem učenju v predvojaški vzgoji

ZBOR VOLIVCEV V MARIBORU

Velik razmah lokalnega gospodarstva v letu 1948 v Mariboru

26. t. m. je bil v Mariboru v Zadrudnem domu zbor volivcev 5. 6. in 7. volivne enote. Zboru volivcev je prisostvoval tudi predsednik MLO, sekretar MKKPS Simonič, ki je odbornik sedme volivne enote.

Uvodoma je podal politično poročilo odbornik Vinko Kirbus in posebno podčrtal velik značaj zborov volivcev.

Zatem je govoril predsednik MLO tov. Simonič. Poudaril je velike uspehe, ki jih je v minulem letu dosegel mestni ljudski odbor v dvigu lokalnega gospodarstva, nič manjši pa niso bili uspehi, ki jih je zabeležilo delovno ljudstvo Maribora v republiški in zvezni proizvodnji. Kljub velikim težavam v pomanjkanju materiala, ki so jih povzročile predvsem države ljudske demokracije, je bil plan tako v lokalnem, republiškem in zveznem sektorju proizvodnje izpolnjen. Edino tovarna avtomobilov ni izpolnila plana, ker je dobila le 25 odstotkov določenega materiala. Vendar je kolektiv zahvaljujoč se delu najpoštenjvalnejših ljudi zastavil vse sile in izpolnil plan 73%. Največji so bili v preteklem letu uspehi v lokalnem gospodarstvu, ki se je v lanskem letu povečalo za trikrat.

Po poročanju MLO je predvideno v letošnjem letu za gradnjo stanovanj 40 milijonov dinarjev. Za gradnjo stanovanj bodo poskrbela tudi republiška in zvezna podjetja, saj bo samo Splošna stavbna družba investirala za dvig družbenega standarda svoje-

ga delavstva 220 milijonov. Vendar zaradi ogromnega in stalnega dotoka nove delovne sile vprašanje stanovanjske krize s tem še ne bo rešeno.

Govorec o nalogah, ki čakajo naše ljudstvo o dvigu kmetijske proizvodnje in socializaciji naše vasi, je tov. Simonič tudi spregovoril o zadružništvu. Tov. Simonič je zatem še spregovoril o vprašanju preskrbe, o naši zunanji trgovini in o političnem položaju v svetu.

V diskusiji so volivci posvetili mnogo pažnje vprašanju preskrbe in vprašanju nadaljnega razvoja lokalnega gospodarstva, ki bo odslej usmerjalo svojo delavnost ne več toliko v kapitalno izgradnjo, ampak predvsem v uslužnostno dejavnost, v neposreden dvig življenjskega standarda mariborskega prebivalstva. Prav tako je diskutirala nakazala, da bo letos prostovoljno delo vsekakor uspešnejše, če bodo prostovoljce usmerjali na gradnjo novih stanovanj. Pojasnjujoč vprašanje, mesarij, je dejal tov. Simonič, da mesarije in klavnice ne bodo več ločene v operativnem vodstvu, ampak bodo pod istim operativnim vodstvom. V kratkem bo ustanovljena tudi posebna zadruga za mariborske železnice.

Ob koncu so volivci že razpravljali o prostovoljnem delu ter so pozdravili sklep MOOF, da se bo za prostovoljno delo smatralo predvsem fizično delo ter da bo ljudska oblast nagradila najzaslužnejše prostovoljce z raznimi priboljški.

KRATKE GOSPODARSKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Nagla rast Beograda v novi Jugoslaviji. Vzporedno z živalitjem gospodarskim razvojem narašča dan za dnem tudi število prebivalstva. Lani se je povečalo za 52.101, ali povprečno za 150 na dan. V mesto se priseljuje največ industrijskega delavstva.

Povečali so zmogljivost elektrarne v Boru. Delovni kolektiv je v počastitev drugega kongresa KP Srbije montiral staro turbino, ki je prejšnje čase ležala med starim železjem v Trbovljah. Elektrarna ima zdaj štiri turbine.

Dober začetek tretjega planskega leta v Makedoniji. Največji delovni kolektivi, ki so prevzeli nove tehnološke obveznosti, so začeli takoj uspešno izpolnjevati letošnje planske naloge. Tobačna postaja v Prilepu je že pred 22. januarjem presegla januarjski plan za 37,77%. Delovni kolektiv postaja je napovedal tekmovalno kolektivom vseh tobačnih postaj v državi. Velike obveznosti je prevzel tudi kolektiv rudnika v Raduši; letošnji plan so se zavezali izpolniti do 15. decembra. Za zgraditev stanovanj bodo prispevali 60.000 prostovoljnih delovnih ur.

V LR Srbiji bodo začeli izdelovati keramične plošče in druge izdelke. Gradbeni inštitut LR Srbije je začel lani preizkušati domače surovine za izdelovanje keramičnih plošč za bologe in drugih izdelkov, ki smo jih doslej uvažali. Našli so dobre surovine in izpopolnili način izdelave, tako da bo mogoče začeti izdelovati razne izdelke v tovarnah.

Na Hrvaškem je najbolj znižala proizvodne stroške tekstilna industrija. V zadnjih dveh mesecih je dosegla izjemale uspehe pri znižavanju polne lastne cene. Med posameznimi podjetji se je najboljše odlikovala »Zagorska industrija volnenih tkanic«; proglasili so jo za najboljšo tekstilno tovarno v LR Hrvatski.

120 novih delovnih brigad v novosadskih tovarnah. V Novem Sadu so delovni kolektivi zelo lepo počastili kongres KP Srbije. V tekmovalju je bila zajeta večina delavstva. Zelo uspešno so izpolnjevali tekmovalne obveznosti predvsem zato, ker so v tovarnah ustanovili 120 delovnih brigad.

BESEDA NASIH BRALCEV:

Zakaj se kulturno prosvetno življenje v Rogoški Slatini ne razvija zadovoljivo

Že več kot eno leto ni igralska družina v Rogoški Slatini uprizorila nobenega večjega dela, čeprav je sposobna in pripravljena igrati, nima pa prostora, kjer bi igrala. Ta vzrok je sicer za Rogoško Slatino, kjer je več dvoran, npr. tako nerazumljiv, vendar je tako. Že pri pririsanju raznih proslav se morajo priveditelji boriti za razne prostore in često uporabljajo kinodvorano, ki ni za to prav nič primerna in se aparat samo kvarijo pri prenašanju. Stvar je namreč v tem, da je postopje, v katerem eta dve dvorani, primerni za gledališke prireditve, po izvaji uprave zdravilišča, zaščiteni od Zavoda za zaščito kulturnih spomenikov in ju zato ne dovolijo uporabljati. Prav gotovo pa bi dvorani bolj koristili, če bi se ju uporabljalo v kulturnoprosvetne namene, kakor pa da se v spodnji dvorani skozi vse leto pleše, v zgornji pa, kjer je lep oder in veliko kuhinje, je natrpana vse polno različnega pohištva. Uprava se tudi izgovarja, da tega pohištva nima kam shraniti, kar pa ni res, saj bi se po ostalih hotelih zdravilišča našlo dovolj prostora za shranbo teh predmetov.

Omenjeno bi niti ne smelo biti nikakoli ovira za uspešen razvoj kulturnoprosvetne dejavnosti v Rogoški Slatini. Dejstvo, da 90 odstotkov vsega članstva SKUD-a, ki je bilo nedavno ustanovljeno,

Priročnik za krajevne ljudske odbore II. del

Zaradi naraščajočih upravnih nalog krajevnih ljudskih odborov se je pokazala potreba po posebnem priročniku, kjer bi bili zakonski predpisi in druge naloge čim jasneje obrazložene. Zato se je sekretariat za koordinacijo lokalne uprave predsedstva vlade LRS lotil te naloge in je že lani izdal prvi del »Priročnika za krajevne odbore«. Pred kratkim pa je izšel drugi del, ki obravnava naslednje upravne naloge: kmetištvo, gozdarstvo in lesno industrijo, trgovino in preskrbo, turizem in gostinstvo ter lokalni promet.

V priročniku niso obdelani le zakonski predpisi, ki obravnavajo navedena upravna področja, marveč obsega tudi praktična navodila za izvrševanje upravnih nalog, ki so načrtno prikazane glede na njih važnost in medsebojno povezanost. Hkrati pa so pojasnjeni tudi osnovni strokovni in upravni pojmi, ki jih krajevni ljudski odbori v okrožnicah, strokovnih in političnih člankih in tudi v dnevnih časopisih pogosto srečujemo, ne da bi imeli o njih pomenu dovolj jasno predstavilo.

Poglavjem o upravnih panogah so dodani tudi zakonski viri, da se bodo ljudski odborniki lahko sami podrobneje seznanili z vsebino in pomenom pravnih predpisov.

V poglavju o kmetištvu so navedene naloge krajevnih ljudskih odborov v zvezi s povečanjem kmetijske proizvodnje. Pod splošnimi nalogami in razloženem pomen sestave in stalnega izpopolnjevanja evidene o kmetijskih površinah, evidence živine ter pomen agrotehničnih in zootehničnih ukrepov. Posebno pažno zasluži sestavek o krajevnem kmetijskem planu, v katerem so navedena vsa področja kmetijske službe. Sprejeti krajevni kmetijski plan mora hkrati pretresati in proučiti tudi zbor zadržnikov, da tako plan v resnici predstavlja voljo in delovni načrt vsega prebivalstva.

Poglavje o gozdarstvu in lesni industriji prikazuje najprej splošen pomen gozdov za razvoj narodnega gospodarstva, nato pa podrobno obravnava naloge ljudskih odborov in zadrug v gozdnem in lesnem gospodarstvu.

Več člankov obravnava nato vprašanja trgovine in preskrbe. Zlasti so poudarjene naloge kmetijskih zadrug, ki morajo predvsem malemu kmetu omogočiti prodajo vseh njegovih poljskih

pridelkov in drugih proizvodov, obenem pa mu po vezani trgovini nuditi blago, kakršnega potrebuje. V teh sestavih so navedene tudi glavne vrste blaga in poljedelskih pridelkov ter drugih proizvodov, ki se izmenjujejo med mesom in vasio po vezani trgovini, in tudi načini, kako se izmenjava vrši. Končno je pojasnjeno tudi vprašanje proste trgovine ter razmerje med najvišjimi cenami za industrijske in kmetijske pridelke.

V posebnem poglavju so pojasnjene naloge ljudskih odborov na področju turizma in gostinstva, ki mora delovnemu ljudstvu nuditi vsak dan več uslug, ugodnosti in možnosti za vsestranski odmor in razvedrilo.

Zadnje poglavje pa prikazuje ljudskim odborom njihove naloge v zvezi z razvojem lokalnega prometa in naraščanjem potreb po prevozih ter iskanjem lastnih možnosti, kako bodo tem potrebam zadostili, zlasti pa njih naloge glede nadzorstva nad pravnim izkoriščanjem avtomobilskega parka.

Treba je pripomniti, da so ponekod naloge krajevnih ljudskih odborov prikazane predvsem le strokovno, da pa so premalo politično osvetlene in utemeljene; niso v zadostni meri prikazane oblike in sredstva borbe, ki naj bi krajevni ljudski odbori vodili proti raznim špekulantskim in kulaškim elementom za utrditev položaja delovnega kmeta.

Priročnik bodo mogli uporabljati krajevni ljudski odbori, predvsem pa poročevalci, ki bodo dobili mnogo jasnejšo sliko o področju, za katerega v krajevnem odboru odgovarjajo. Podrobno morajo brskati proučiti vsi uslužbenci krajevnih ljudskih odborov, ki jim je pri njihovem vsakdanjem delu natančno poznanje upravnih predpisov nujno potrebno. Priročnik naj proučijo tudi okrajni izvršilni odbori, ki bodo obdelano gradivo lahko koristno uporabili tudi na sedanjih tečajih za poročevalce krajevnih ljudskih odborov. Brošuro bodo lahko koristno uporabljale tudi kmetijske zadruge, kmetijska državna posestva, gozdna gospodarstva ter druga gospodarska podjetja in ustanove.

Krajevni ljudski odbori bodo prejeli II. del priročnika v najkrajšem času preko okrajnih odborov, drugi interesi pa naj ga naročijo neposredno pri založbi »Uradnega lista LRS« v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Cena izvodu je 33 dinarjev.

Poročila iz naših krajev

Občni zbori sindikalnih podružnic v novomeškem okraju. V zvezi s pričetkom občnih zborov se vrši v našem okraju temeljita reorganizacija sindikalnih podružnic. Kulturnoprosvetni referenti imajo naloge, da s predavanji in študijem seznanijo svoje člane z materialom I. kongresa ESJ. Te naloge pa večina zelo slabo izvršuje.

Do sedaj je bilo že 12 občnih zborov. Udeležba je po večini 75 do 90 odstotna. Članstvo se zelo zanima za probleme, ki stoje danes pred sindikati. V diskusiji izražajo predloge, kako naj bi se čim pravilneje razporejala delovna sila, kako dvigniti in izboljšati kvaliteto proizvodnje, o izboljšanju ideološkopolitične vzgoje članov itd. OSS je do sedaj premo pomagal podružnicam pri sestavljanju referatov. Zaradi tega je sindikalni svet sklenil, da bo v vsako podružnico poslal v pomoč svojega člana.

Vaški izobraževalni tečaj v Begunjah. V jeseniškem okraju je najboljši vaški izobraževalni tečaj v Begunjah. Tečaj je organiziral Krajevni prosvetni svet s pomočjo aktivistov množičnih organizacij, pritegnil pa je v tečaj 26 vaščanov. Tečaj se vrši redno dvakrat tedensko. Tečajniki, med njimi je največ mladine, z zanimanjem sledijo predavanjem in sodelujejo v diskusiji.

Na tečaju predavata tudi predavatelja iz kole NM in upravnik kmetijske kole v Poljčah o kmetištju in zadružništvu. Veliko pažnje polagajo slovenščini. —Poj.

Dopisnite v »Ljudsko pravico«

Informacijska konferenca o programu Filmskih obzornikov za leto 1949

V četrtek 27. januarja je organiziral programskega oddelka »Triglav filma« v postopju Uniona informacijsko konferenco, ki bi naj sprožila tesnejše sodelovanje ministrstev, množičnih organizacij ter gospodarskih in kulturnih ustanov pri izdelavi programa Filmskih obzornikov za leto 1949.

Konferenci se žal niso odzvale vse politične ustanove, dasi so po lastnem značaju zainteresirane na popularizaciji na platnu.

Na konferenci, ki jo je vodil načelnik programskega oddelka, je ta najprej poudaril nujnost našrtnega dela vsepovedno, prav tako pri Triglav filmu. Zato tudi konferenca, ki naj pomaga koordinirati filmsko-propagandne naloge najrazličnejših ustanov s produkcijsko zmogljivostjo Triglav filma. Glede na to, da si je Triglav film vse doslej le malo pomagala s predlogi, ki so prišli iz posameznih ustanov, bodisi ker so bili nakazani presplošno, bodisi da so bili pretirano ozki, kar vse kaže na nepoznavanje problematike filmske obdelave, je tovariš načelnik spregovoril o značaju in nalogi posameznih filmskih zvrsti, tako dokumentarnega filma, ozkega filma, tednika, arhivnega materiala, zlasti pa filmskega obzornika. Medtem ko »Tednik« — je dejal — reportažno prikazuje dogodke, ki pa jih ne analizira, niti ne komentira, je naloga Filmskega obzornika, zgrabitati nek določen problem čim bolj organsko v celoti in prikazati že tudi njegovo rešitev. Teme, ki naj ne bodo le trenutne važnosti, t. j. kampanjskega značaja, so lahko

obdelane z vzgojnega, informacijskega ali propagandnega vidika. Ne da bi zahteval scenarij, so vendar zaželeni čim bolj detajlni predlogi.

V diskusiji so nato zastopniki povabljenih ustanov stavili predloge za letošnji program Filmskih obzornikov.

Plansko delo mora biti tudi v kulturi in prosveti

Z občnim zborom SKUD-a »Toneta Tomšiča« v Birski Bistrici se je poživelo kulturno-prosvetno delo. Tako je občni zbor že določil dneve vaj za godbo na pihala, ki je začela že z delom. Tudi folklorna skupina je imela že sestanek, na katerem so si določili program nadaljnega dela. Recitacijski in knjižničarski osek ima tudi že prav lepo število prijavljenih članov, ki so z veseljem začeli s planiranjem. Za Prešernovo proslavo so pripravile v polnem teku, tako da se bo kulturni praznik našega naroda proslavil tudi pri nas z bogato vsebino.

Ustanovili smo tudi odbor, ki bo organiziral tamburaški pionirski zbor, ki začne s poukom takoj v začetku februarja. Upamo, da bo tovariš predsednik Stibilj Ivan tako energično in z voljo vodil naš SKUD »Toneta Tomšiča«, da bomo lahko pozvali na tekmovanje kakšen osek iz sosednjega okraja. C. M.

„Prešernova knjižnica“ za leto 1949

Prešernova knjižnica si utira vsako leto široko pot med ljudstvo. Letošnja izdaja je bogata in pomembna za dvig kulture in socialistične zavesti našega človeka.

V »Koledarju Prešernove knjižnice za leto 1949« najdemo poleg ideološko vzgojnih člankov v prvem delu nekaj dobrih pesmi predstavnikov predvsem najmlajše povojne pesniške generacije (Klinar Miha, Ivan Minatti, Ada Škerlj, France Filipič) in tudi prevode revolucionarnih pesmi Minderoviča, E. Sopova, Koste Racinca ter Leonida Pervomajskega partizanovo pesem »Pot«. Bogomir Magajna, Miško Kranjec, Prežihov Voranc in Karel Grabelšek-Gaber povezujejo v svojih literarnih prispevkih v prozi dogodke iz narodnosvobodilne borbe z velikimi preobrazbami našega družbenega življenja v današnjih dneh. Drugi del koledarja je bolj poučen. Zanimivi so članki o življenju v Sovjetski zvezi. V rubriki »Iz naše domovine« pa so bralec seznanja z najrazličnejšimi važnimi gospodarskimi, političnimi in kulturnimi problemi naše države. V »Zanimivosti« nudi koledar vpogled v žanrovite zakonitosti in zanimivosti življenjskega in rastlinskega sveta ter v tajne vsemiria. O zemeljskih zakladih nadaljuje Ciril Stebinger svoj pogovor z bralec, ki ga je imel že v predlanskem koledarju PK. Delovni kmetje najdejo mnogo novih in poučnih nasvetov v člankih o modernem, načrtnem kmetištju.

Po svoji pestrosti je »Koledar PK« zelo uspešno, zanimivo čtivo, ki pritegne bralca.

Zbirka »Spomini na partizanska leta« ima v svojem tretjem letu sicer

nekoliko manj sodelavcev, vendar so nekateri prispevki zelo zanimivi ter so obenem dragoceno doprinos za raziskovanje zgodovine naše štiriinšestdesetletne borbe (Ivan Bratko: »Bog iz Gonarsca«, Tone Fajfar: »Dva in štiri deset let«). Ostali avtorji so zapisali preprosto, iskreno svoje spomine na partizanska leta. — Bralcu živo približajo večinski skorajda pozabljene podrobnosti iz časov najhujših preizkušenj in borb. Toda v prihodnje je treba bolj paziti na jezik pri kopiranju tekstov. Stavek je lahko lep in sočen, čeprav za izražamo tudi na zelo preprost način. Stilnih in jezikovnih napak pa nikakor ne smemo izpreledati in teh v »Spomini« ni malo.

S Polenčevu knjigo »Kako so nastala živa bitja« bo Prešernova knjižnica ogromno doprinesla k razčiščenju zamotanih, navidez skrivnostnih, norazumljivih in »nespoznavnih« vprašanih o nastanku življenja. V poljudni, zelo zanimivi obliki podaja Polenec znanstvene izsledke prirodoslovja, ki temelje na dialektičnem materializmu.

Miška Kranjca roman »O življenju« je sicer izšel že pred vojno, vendar ni bil dostopen širokemu krogu bralcev. S svojo visoko naklado približuje Prešernova knjižnica našemu ljudstvu življenje malega slovenskega Mloveka v času po prvi svetovni vojni, ko so se po vsem svetu kator silni valovi razlili odmevi Oktobrske revolucije in burnili celo v majhno prekmursko vasico, kjer med drugimi reveži živi tatar mizar Marko Magdič s svojo štetovito družino. »O življenju« je knjiga o borbi za najosnovnejše potrebe človeka, o izkoriščanju in nasilju nad delovnim človekom. Kaže

podobno težkih razmer na vasi v predvojni kapitalistični Jugoslaviji.

Najboljša knjiga letošnje izdaje Prešernove knjižnice je Šolohovljev roman »Zorana ledina«. Pisatelj, otrok Oktobrske revolucije, je rasel z mlado sovjetsko državo. Videl je v svojih rodnih krajih, v domovini donskih kozakov vso silo borbe za socialistično ureditev življenja. Leta 1932 je s prepričljivo umetniško silo ovekovečil del te borbe — pot h kolektivizaciji ruske vasi — v romanu »Zorana ledina«. Iz množice, ki je ves čas živa in zelo aktivna, izstopajo v romanu jasno izklesani liki njenih voditeljev. »Zorana ledina« je knjiga, ki jo z znanjemanjem sprejme vsak delovni človek. V njej je prikazana zapletenost in ostrost razrednega boja, ki se je odigral na vasi v Sovjetski zvezi v dobi elementne ofenzive proti kapitalističnim elementom na vasi.

Prešernova knjižnica je potrebna v vsaki knjižnici zaključnega doma, mladinskega aktivna, izobraževalnih tečajev, frontnih kotičkov itd. Potrebna je v vsaki hiši. Zaradi minimalnih nabavnih stroškov (85 din) je brez dvoma najprimernejše, vsakemu dostopno čtivo. Izkušeni ob lanskem, zlasti pa letošnjem razdeljevanju knjig PK vemo, da je vselej tudi zelo visoka naklada prenizka. Tudi lansko leto je bilo še premo malo agitacije za Prešernovo knjižnico, zato se marsikdo ni pravočasno naročil na njo. Ker pa je naklada PK predvsem odvisna od števila naročnikov, se je treba naročiti čimprej.

Poslanstvo Prešernove knjižnice med ljudstvom pomeni iz leta v leto močnejši, politično vzgojni člen v okviru našega novega življenja.

FIZKULTURA

PRVENSTVO ŽELEZNIČARJEV FLRJ V SMUČANJU

V četrtek je bila na Gorjušah slavnostna otvoritev tekmovanja jugoslovanskih železničarjev v smučskih disciplinah. Tekmujejo vsa glavna jugoslovanska moštva iz vseh republik.

Svečana otvoritev

Gorjuše, 28. jan. V izredno lepem vremenu in ugodnih snežnih razmerah so bile večeraj ob 15 pred planinskim domom Železničarja v Gorjušah otvorjene prve smučarske tekme za prvenstvo železničarjev FLRJ.

Prvi dokaz njenega dobrega dela je bila današnja svečana otvoritev prireditelj, ki se je začela točno ob napovedanem času po primernem slavnostnem razporedu.

Državno prvenstvo v hokeju na ledu

Ljubljana, 28. jan. Medtem ko so se v četrtki končala v Planici tekmovanja za državno prvenstvo v hokeju na ledu za moštva od trih navzdol v Ljubljani še trajajo, in sicer med nosilci vseh treh skupin, to je »Mladost« iz Zagreba, ODJA »Partizanov« in »Ljubljana«. Ena od tekem teh favoritov je bila že večeraj zvečer ob 20. uri in sicer med »Mladostjo« in »Partizanom«, ki se je končala z zmago »Partizana« 6:3.

PARTIZAN : MLADOST 6:3 (3:1, 0:2, 3:0)

Za to tekmo je vladalo veliko zanimanje. Na drzališču pod Celnikovim gradom se je igralo 2500 gledalcev. Igra obeh moštvo je bila zelo zanimiva, da se ne veča samo zanimanje za hokej, temveč lahko rečemo, v veliki meri tudi kvaliteta igre jugoslovanskih igralcev, ki so kot vse kaže, zelo nadarjeni za ta sport.

Strelet: V prvi tretjini: Cerinski, Turkovič, Vrabec za »Partizana« in Mločka za »Mladost«.

Prvo tretjino je zaključil v svojo korist »Partizan« s 3:1, kar odgovarja njegovi rahli

Prinašamo rezultate tekem v Planici:

»Napried« : »Beograd« 2:0.

»Tekstilac« : »Spartak« 5:0.

Vrstni red tekmujočih moštvo je neupoštevaloj A skupino, ki je začela s tekmovanjem v Ljubljani, naslednji: 4. Tekstilac (Vraždin), 5. Spartak (Subotica), 6. Zagreb, 7. Napried (Sisak), 8. Beograd, 9. Korana (Karlovac).

premoči v tem delu igre; predvsem pa je to rezultat boljše kombinacijske igre »Mladost« je zaigrala v drugem delu igre z velikim elanom. Bliskovite akcije so sledile ena za drugo, toda pred vrati »Partizana« sta uspeli samo dve. Oba zadetka je dosegel rezultat bi lahko »Mladost« spremeniła v svojo korist, če ji ne bi spremljalo precej smole vred vrati. Do terenske premoči je prišla »Mladost« po boljši igri njenih igralcev, predvsem njih solokacij; z izvirnim vodenjem puka in preigravanjem, pa tudi v kombinacijski igri.

V tretjem delu igre si je »Partizan« osvojil težko, toda še upoštevanje njegov domnanično premoči v poslednjih desetih minutah, zaslužen zmago. Prvih deset minut sta dali oboje moštvi vse od sebe, da bi to, za prvo mesto tako važno tekmo odločili v svojo korist. To se je posrežilo »Partizanu«, ki je dal dva gola in po izmenjavi prostora se enega. Tekma se je končala z rezultatom 6:3.

Danes ob 20. uri je bila tekma med »Mladostjo« in »Ljubljana«.

»MLADOST« : »LJUBLJANA« 6:1 (0:0, 3:1, 3:0)

V nedeljo smuk z Bukovnika

Smučarska sekcija Enotnosti bo v nedeljo izvedla v Kranjski gori tekmovanje v smučanju z Bukovnika. To obeta biti prvo letošnje srečanje vseh najboljših slovenskih alpskih smučarjev, ki bodo na prireditvi nastopili skrbno pripravljani, saj dobra dvajsetletna najboljši že skoro vse mesec marljivo vežba v zveznem tečaju na Crnem vrhu nad Jesenicami. Prijave se sprejemajo v hotelu Razor do sobote ob 21. uri v nedeljo ob 10.30.

Tekmovalna proga bo vodila iznad velikega »S« zavoja v Brnino in bo dolga okoli 1500 m. Prireditelj se bo pričela v nedeljo ob 12.

VARAZDIN. — Boksarsko srečanje med Tekstilcem iz Varaždina in Poletom iz Maribora se je končalo z rezultatom 7:7.

SISAK. — V Sisku je bila odigrana nogometna prijateljska tekma med nogometnim moštvom Doma JA iz Siska in domačim Radnikom. Zmagal je Dom armije z rezultatom 4:0 (2:0).

MLADINSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Maribor, 28. jan. V sredo popoldne so na turnirju za mladinsko šahovsko prvenstvo Slovenije igrali prekinjene partije. Petrič in Kernšnik sta remizirala, dočim je Vaupetič uveljavil premoči dveh kmetov in premagal Silo.

V četrtek popoldne so igrali XI. kolo, ki ni prineslo bistvenih sprememb na tabeli. Vošpernik je premagal Robleka, Njegovan Drobščak, Ribarič Silo, Vaupetič Sinkovca, Podkrajskec Cudermana, Kos Toša, Kržin Petriča, dočim sta Kernšnik in Velev remizirala.

Isti dan popoldne so igrali XII. kolo, v katerem so prav tako zmagali favoriti. Do konca turnirja so na sporedu še tri kola: Borba za prvo mesto se bo vodila v glavnem med Podkrajskom in Njegovanom. Rezultati XII. kola so naslednji: Velev—Kržin 0:1, Roblek—Petrič remis, Podkrajskec—Kos 1:0, Vaupetič—Cuderman 1:0, Njegovan—Sila 1:0, Vošpernik—Drobščak 1:0, partija Toš—Kernšnik pa je bila prekinjena v boljši poziciji za Kernšnika.

Stanje po XII. kolu: Podkrajskec 10, Njegovan 9 in pol, Roblek 8, Ribarič 7 in pol, Vošpernik 7, Kos in Kržin 6 in pol, Drobščak in Petrič 6, Kernšnik 5(1), Velev in Vaupetič 5, Toš 4 in pol (1), Sila 4, Cuderman 3 in Sinkovca pol točke.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje dne 28. januarja: Močno razvit visok zračni pritisk, z glavnim središčem v neposredni bližini Slovenije, določa vreme v srednji, južni in za padni Evropi, ter se pošasi širi tudi na južno Skandinavijo. Berlinski zavod za dolgoročne prognoze smatra za verjetno (na podlagi proučitve simetrije krivulj) zračnega tlaka, ki se je pričelo v srednji Evropi dne 1. januarja, in analogij iz februarja 1937 in 1939 leta, da bo v srednji Evropi sedanjim vremenski režim trajal še do srede februarja.

Snežne razmere v Sloveniji neizpremenjene.

Vremenska napoved za soboto 29. januarja: Brez spremembe.

Zanimive tekme v košarki v Ljubljani

Danes in jutri bodo v Ljubljani na Taborni zopet zanimive tekme v košarki. Košarkaši Enotnosti so povabili v Ljubljano igralce Karloške Slobode, ki so dosegli na zadnjih tekmah lepe uspehe. Ker so gostje, kakor tudi domači v zelo dobri formi, lahko računamo na zanimive tekme.

Sporočila: sobota ob 19. Zeleznikar II (Lj.) — Enotnost (mladina); ob 20. Sloboda (K) — Enotnost. Nedelja: ob 9. Zeleznikar — Enotnost (plonirli); ob 10. Sloboda — Enotnost (član); ob 11. Polet I (Maribor) — Enotnost (mladina). Prijatelji košarke vabljani!

Mednarodni sport

Ameriški hokejisti so izgubili tudi v Brnu

Praga, 27. januarja. Moštvo ameriške državne reprezentance v hokeju na ledu, ki bo zastopalo v Stockholmu pri tekmovanju za svetovno prvenstvo ZDA, je izgubilo sinoči tekmo z reprezentanco Brna, in sicer z rezultatom 4:5 (1:1, 1:1, 2:3).

Po treh zaporednih porazih v hokeju na ledu je reprezentanca ZDA dosegla v Českoslovaški večeraj svojo prvo zmago. Prognala je mestno reprezentanco Bratislave s 6:4.

PRAGA. — Sinočnje meddržavno srečanje v boks med reprezentancama Madžarske in Českoslovaške se je končalo z neodločenim rezultatom 8:8.

MOSKVA. — Sovjetski športni mojster Aleksander Donaskij je postavil v Moskvi nov svetovni rekord v dviganju bremen s tem, da je dvignil z eno roko 91,5 kg težko ročko.

LJUBLJANA UNION: Sovjetski barvni film »Vlak pelje na vzhod«, Obzornik 29.

MOSKVA: Sovjetski film »Tahir in Zuhra«, tednik.

SLOGA: Sovjetski film »Sovjetska Kirgizija« in »Belinski«, tednik. — Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.

SISKA: Sovjetski film »Pirogov«, tednik. Predstave ob 18 in 20.

MARIBOR PARTIZAN: Nemški film »Zakon v sencu«, tednik.

UDARNIK: Sovjetski film »Na stražni miru«, tednik. — Predstave ob 16.30, 18.30 in 20.30.

CELJE METROPOL: Sovjetski film »Daljna nevesta«, tednik.

DOM: Sovjetski film »Kaspiska vrata« in »Koncert mladih talentov«, tednik.

KAMNIK: Ameriški film »Pozabljena vas«, tednik.

KRANJ MESTNI: Jugoslov. film »Sofka«, tednik.

PTUJ: Francoski film »Boj za progos«, tednik.

TELEFONSKI APARAT

dobro ohranjen, po možnosti dvojček, takoj kupi uprava »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva 2

OBVESTILA

REKTORAT UNIVERZE V LJUBLJANI razglaš:

Vpis v poletni semester 1949 traja od 1. februarja do 15. februarja 1949. Prispevek za zdravstveni fond 50 din se plačuje v gotovini ob vpisu.

Vsak slušatelj(ica) mora ob vpisu izpolniti Statistične liste, ki jih dobi poleg drugih tiskovin pri vratarju univerze. Vse listine naj se izpolnijo čitljivo (s črnilom) — izpolniti je treba vse rubrike).

Dokonani vpis opravi slušatelj nato v kvateru univerze, kateri mora predložiti osebni izkaz z omejenjo ključavo pristojnega dekanata. Vpis je vvelaven šele, ko ga je izvršila kvateruniverze.

Vsi slušatelji morajo imeti ob vpisu s seboj univerzitetne legitimacije, redni pa tudi legitimacijo univ. zdravstvenega fonda. Tekoče številke za vpis se dobijo pri vratarju univerze. Vrstnega reda številki in datuma se je držati točno!

Priveditelijem Prešernovih proslav Izšla je važna brošura: Edvard Kardelj: Prešernovo mesto v politični zgodovini slovenskega naroda. Boris Kidrič: Nekaj misli ob obletnici Prešernove smrti.

Slovenski knjižni zavod v LJUBLJANI

RADIO

6.00 Pojo zbori — 6.10 Napoved časa in poročila — 6.20 Jutranja telovadba in objava dnevnega sporeda — 6.30 Pisana glasba — 7.00 Napoved časa, radijski kalendar — 12.30 poročila — 7.10 Igrajo mali orkestri — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.40 Zabavna glasba — 13.00 Bormio: Variacije na Paganijevo temo. P. I. Čajkovič: Variacije na rokokojsko temo za delo in orkester — 13.30 Slovenske narodne pojeta Dana Rodnikova in Tone Petrovič, spremlja Avgust Stanko — 14.00 Veseli opoldanski spored — 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda — 14.35 Richard Wagner: Sigfridova lidla — 18.00 Slovenska narodna pesmi — 18.15 Kaj so pokazali Sindikalni občni zbori? — 18.30 Igra Zabavni orkester Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamiča — pojeta Eva Blenc in Zoran Kržišnik (prenos iz Zagreb) — 19.00 Tedenski znanje — politični pregled — 19.15 Borbene in delovne pesmi — 19.20 Napoved časa, poročila in objava sporeda za naslednji dan — 19.40 Zabavna glasba — 20.00 Sovjetski državni orkester p. v. Knusvickega — 20.20 Hrvatska narodna glasba (prenos iz Zagreba) — 20.50 Poljski pesnik Adam Mickiewicz — 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd — 22.30 Pisana glasba do konca oddaje — 23.30 Zaključek oddaje.

GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA

Sobota, 29. ob 20: Turgenjev: »Mesec dni na kmetih«. Zaključena predstava za »Zidkate«.

DNEVNE VESTI

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani sponoča da bosta predavala v soboto 29. januarja ob 19. uri v predavalnici Interne klinike člana Srbskega zdravniškega društva tovariša akademik profesor Kosta Tolodović o Streptomycinu in zdravljenju tuberkulozne meningitisa in profesor Vladimir Vujčić o Psihozah pri encefalitisu. Na zanimiv predavanji vabimo vse tovariša zdravniške in medicinske.

Slušateljem univerze! Slušatelji, ki so si izposodili smučni in ostalo opremo, last fizkulturnega aktiva LSM Univerze, naj jo vrnejo v ponedeljek 31. t. m. od 12—13 ure na Univerzi. Slušatelji, ki so kupili smučarsko opremo, naj poravnajo račune. — Fizkulturni aktiv LSM Univerze.

Privatni izpiti na ekonomskem tehnikumu v Ljubljani! Privatni razredni izpiti v zimskem roku bodo od 31. januarja do 5. februarja, zaključeni in popravni zaključni izpiti od 7. do 12. februarja. Podrobnosti na razglasni deski.

Telovadno društvo »Senjur« pri Kranju priredi v soboto 29. t. m. ob 7. uri zvečer na Primskovem in v nedeljo 30. t. m. ob 3. uri popoldne na Kerkir kulturno prireditelj »Viamala«, ki jo je prevedel Peter Malček. Prikanati vam hočemo tragedijo družine v štirih dejanjih.

Pohorje vablj! Za simski turizem so pripravljene odn. oskrbljene naslednje turistične postojanke: Mariborska koča, Urano va koča (centralna kurjava), Buška koča, Koča nad Sumikom, Hlebov dom, Penzion Lobjnica, Koča na Pesniku (Ribnica) itd.

Spored komornega koncerta, ki bo v petek 4. februarja ob 20. v veliki filharmonijski dvorani bodo izvajali znameniti angleški klarinetist Frederik Thurston ob spremljavi pianista Fredija Doška ter Zagrebški komorni kvartet. Spored obsega različna dela iz svetovne literature, med drugim tudi Mozartov kvintet. Vstopnice so že v predprodaji Knjižarna muzikalni, Kongresni trg.

V Litostroju bo drevi ob 20. koncert godbe na pihala SKUD Prežihov Voranc iz Guštana. Na koncert vabimo.

V Postojni koncertira v nedeljo ob 17. v sindikalni dvorani godba na pihala SKUD Prežihov Voranc iz Guštana. Na ta koncert opozarjamo vse Postojčane in predvsem tudi sindikaliste.

V Radečah pri Zid. mostu bo jutri v nedeljo ob 18. uri koncert priljubljene kvinteta Fantie na vasi. Kot recitator nastopi Janez Rohaček.

POTROŠNIŠKA ZADRUGA CERKLJE PRI KRANJU vabi vse svoje člane NA LETNO SKUPŠČINO ki bo v nedeljo, 6. februarja ob pol 8. uri zjutraj v dvorani Zadrugnega doma v Cerkljah

Dnevni red: 1. Izvolitev delovnega predsedstva 2. Izvolitev verifikacijske komisije in zapisničarja 3. Poročilo predsednika uprav. odbora 4. Poročilo nadzornega odbora 5. Diskusija 6. Predlogi in pritožbe zadrudnikov 7. Sklepanje o višini zadolžitve 8. Pregled in odobritev bilance za poslovno leto 1948 9. Razrešnica upravnemu in nadzornemu odboru 10. Volitve novega upravnega in nadzornega odbora 11. Slučajnosti

V primeru, da občni zbor ob določeni uri ne bo sklepel, se vrši po preteku ene ure drugi, ki bo veljavno sklepal ob vsaki udeležbi. Upravni odbor

PRESKRBA

DELITEV MESA IN MESNIH KONZERV Poverjenikstvo za trgovino in preskrbo MLO v Ljubljani obvešča potrošnike, da prejmejo meso in golaž konzerve v soboto 29. od 7—11 ure in v nedeljo 30. t. m. od 7—11 ure, na odrezek živilskih nakaznic za meso januar t. l. in sicer: GD 700 gr mesa in odrezek št. 159. TD-a jam. 1.875 gr mesa in 1 dozo (250 gr) golaž konzervo na odrezek Meso IV — 1190. TD-a 1.250 gr mesa in 1 dozo (250 gr) golaž konzervo na odrezek Meso IV — 1190. TD-za 350 gr mesa in 1 dozo (250 gr) golaž konzervo na odrezek Meso IV — 450. TD-b 950 gr mesa in 1 dozo (250 gr) golaž konzervo na odrezek Meso IV — 1000. TD-žb 350 gr mesa in 1 dozo (250 gr) golaž konzervo na odrezek Meso IV — 450. TD 350 gr mesa in 1 dozo (250 gr) golaž konzervo na odrezek Meso IV — 450. SD-a 650 gr mesa in 1 dozo (250 gr) golaž konzervo na odrezek Meso IV — 750. SD 500 gr mesa na odrezek Meso IV — 400. LD 500 gr mesa na odrezek Meso IV — 300. Nav 200 gr mesa na odrezek Meso IV — 250. Doj 150 gr mesa na odrezek Meso IV — 150. OM-1 150 gr mesa na odrezek Meso IV — 150. OM-2 150 kr mesa na odrezek Meso IV — 200. Ieden. nakaz. SD 500 gr na odrezek Meso 580 gr. Ieden. nakaz. Nav 200 gr na odrezek Meso 370 gr.

MALI OGLASI

KUPIM stabilen Sargosa ali Diesel motor, 200—300 KS. Poudoba pod štiro »13—Ljubljana« na ogl. odd. »Ljud. pravice«. 707

PISALNI STROJ (pisarniški) kupimo. Poudaba na naslov: Generalna direkcija zvezne kemične industrije, Predstavnistvo, Ljubljana, Tyrseva c. 63. 243

OTOMANO IN ZIMSKI PLASO kupim. Babič, Hrastnik. 43

MAZO ZA SMUCI, devlje iz klobučevine (filca), predpasnik za narodno nošo, posteljo, omario, dva stola — prodam. Ljubljana, Vožarski pot 4. 247

OTROSKO POSTELJICO, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v podružnici »Ljudske pravice« Hrastnik. 44

ČRN DEŽNI PLASO zamonjam za zimskega. Postava srednja Hribar, Hrastnik. 43

HONORARNO korespondentko ali stroje-pisko takoj sprejemam. Poudaba na zvezne kemične industrije, Predstavnistvo, Ljubljana, Tyrseva c. 63. 244

OPREMLJENO ALI PRAZNO SOBO 1500 praktičninja medicine v Mariboru. Poudaba pošlaji: Nikl Pepca, Varvarska 3. Maribor. 768

POZIV poljskim državljanom

Pozivajo se vsi poljski državljan, ki posedujejo ali so posedovali imovino v LR Hrvatski ali LR Sloveniji, da se takoj javijo generalnemu konzulatu republike Poljske v Zagrebu, Pantovčak št. 112.

Pozivajo se

vse industrijske, okrajne, krajevne ekonomije ter ekonomije državnih posestev, ljudskih odborov in sindikatov, naj takoj kontrahirajo spomladanske površine za oranje, setev, brananje itd. do 8. februarja 1949 na »USTROJU«, Ljubljana Vilharjeva cesta 33

OBVESTILO

Odpremno podjetje pri Okrajni zvezi kmetijskih zadrug, Ljutomer, obvešča vse upnike in dolžnike, da se od 24. januarja 1949 nahaja v likvidaciji

Prosimo vse dolžnike, da v roku 8 dni po tej objavi uredijo vse obveznosti, ki jih imajo napram podjetju.

Prav tako naj v istem roku vsi upniki prijavijo svoje terjatve. Pozneje vloženih reklamacij ne bomo upoštevali. Uprava.

Našim naročnikom!

Kadar nakazujete naročnino, navedite vedno naslov, na katerega prejmete list.

Nekateri naročniki včasih več mesecev ne nakažejo naročnine, potem pa zopet začno redno nakazovati. Tega pa uprava ne knjiži za mesec, v katerem je denar nakazan, temveč za tisti mesec, za katerega je naročnik že od prej dolžan. Zato nastane večkrat razburjanje pri opominih, ker je naročnik v zmoti, da je redno plačeval vse leto, v resnici pa je plačal le zadnje mesece.

Zato prosimo vse naše naročnike, da nakažejo za leto 1948 vso zaostalo naročnino, ter da za leto 1949 plačujejo vnaprej ali pa vsaj za tekoči mesec.

Včasih se naročniki, ki imajo vnaprej poravnano naročnino, razburjajo, ko prejmejo prvega v mesecu položnico — ti naj vedo, da zanje to ne velja in da položnice prilagamo vsem naročnikom, ker drugače ni mogoče.

Ko spremenite naslov, sporočite vedno tudi stari naslov, ki ga je treba štati.

Novi naročniki, ki naroče list po položnici, naj vedno navedejo na hrblu položnice: »nov naročnik«.

Mesečna naročnina za vsakodnevno dostavo je din 46.—, samo za nedeljsko din 14.—, samo za ponedeljsko pa din 8.—.

Uprava »Ljudske pravice« Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 30-50. — Telefon oglasnega oddelka 56-85. — Štev. ček. računa 6-90601-0.